Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 26. januára 2017 *

„Odvolanie — Hospodárska súťaž — Kartely — Belgický, nemecký, francúzsky, taliansky, holandský a rakúsky trh s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom — Koordinácia predajných cien a výmena citlivých obchodných informácií — Nariadenie (ES) č. 1/2003 — článok 23 ods. 2 — Horná hranica 10 % obratu“

Vo veci C-618/13 P

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 26. novembra 2013,

Zucchetti Rubinetteria SpA, so sídlom v Gozzane (Taliansko), v zastúpení: M. Condinanzi, P. Ziotti a N. Vasile, avvocati,

odvolateľka,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: L. Malferrari a F. Ronkes Agerbeek, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia M. Berger, E. Levits, S. Rodin (spravodajca) a F. Biltgen,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. septembra 2015,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina

Rozsudok

1 Svojím odvolaním Zucchetti Rubinetteria SpA navrhuje zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 16. septembra 2013, Zucchetti Rubinetteria/Komisia (T-396/10, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2013:446), ktorým Všeobecný súd zamietol jej žalobu na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2010) 4185 v konečnom znení z 23. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39092 – Kúpeľňové doplnky a príslušenstvo) (ďalej len „sporné rozhodnutie“), v rozsahu, v akom sa jej týka, alebo subsidiárne zníženie výšky pokuty, ktorá jej bola uložená v tomto rozhodnutí.

Právny rámec

Nariadenie (ES) č. 1/2003

2 Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) v článku 23 ods. 2 a 3 stanovuje:

„2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty, keď úmyselne alebo z nedbalosti:

a) porušujú článok [101 alebo 102 ZFEÚ]…

…

Pokuta uložená každému podniku alebo združeniu podnikov [, ktoré sa podieľalo na porušení, – *neoficiálny preklad*] nepresiahne 10 % jeho celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

…

3. Pri stanovení čiastky pokuty sa zohľadní závažnosť a doba trvania porušovania.“

3 Toto nariadenie vo svojom článku 31 uvádza:

„Súdny dvor má neobmedzenú súdnu právomoc na preskúmanie rozhodnutí, v ktorých Komisia stanovila pokutu alebo pravidelné penále. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo pravidelné penále.“

Usmernenia z roku 2006

4 Usmernenia k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“) vo svojom bode 2 uvádzajú, že pokiaľ ide o stanovenie pokút, „Komisia musí zohľadniť trvanie a závažnosť porušenia“ a „uložená pokuta nesmie presiahnuť limity uvedené v článku 23 ods. 2 druhom a treťom pododseku nariadenia (ES) č. 1/2003“.

5 Body 19, 21, 23, 29 a 37 usmernení z roku 2006 uvádzajú:

„19. Základná výška pokuty bude súvisieť s určitou časťou hodnoty predaja stanovenou v závislosti od stupňa závažnosti porušenia a vynásobenou počtom rokov, v ktorých porušenie trvalo.

…

21. Vo väčšine prípadov sa zohľadňovaná časť hodnoty predaja stanoví na úrovni, ktorá môže dosiahnuť až 30 %.

…

23. Medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže patria svojou povahou horizontálne dohody… o stanovení cien, … ktoré sú zväčša tajné. Tieto by mali byť na základe politiky hospodárskej súťaže prísne sankcionované. Časť zohľadňovaných predajov [Zohľadňovaná časť predaja – *neoficiálny preklad*] u takýchto porušení sa teda obvykle bude nachádzať v hornej časti stupnice.

…

29. Komisia môže znížiť základnú výšku pokuty, ak zistí existenciu poľahčujúcich okolností, napríklad:

…

— ak podnik dokáže, že jeho účasť na porušení je významne znížená a v dôsledku toho preukáže, že v dobe, keď bol stranou dohôd predstavujúcich porušenie, sa v skutočnosti vyhýbal ich uplatňovaniu a choval sa na trhu konkurenčným spôsobom; …

…

37. I keď tieto usmernenia vysvetľujú všeobecnú metodiku stanovovania výšky pokút, konkrétne okolnosti danej veci alebo nevyhnutnosť dosiahnuť odstrašujúci účinok v konkrétnej veci, môžu byť dôvodom na to, aby sa Komisia odchýlila od tejto metodiky alebo od limitov stanovených v bode 21.“

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

6 Okolnosti predchádzajúce sporu boli opísané v bodoch 1 až 11 napadnutého rozsudku a možno ich zhrnúť takto.

7 Odvolateľka je taliansky podnik, ktorý vyrába a uvádza na trh výlučne vodovodné batérie.

8 Komisia sporným rozhodnutím konštatovala porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3; Mim. vyd. 11/052, s. 3) v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva. Toto porušenie, na ktorom sa podieľalo 17 podnikov, prebiehalo počas rôznych časových úsekov v období od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004 v podobe súboru protisúťažných dohôd a zosúladených postupov na belgickom, nemeckom, francúzskom, talianskom, holandskom a rakúskom území.

9 Presnejšie Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že konštatované porušenie spočívalo po prvé v koordinácii ročného zvyšovania cien a iných poplatkov týmito výrobcami kúpeľňových doplnkov a príslušenstva v rámci pravidelných zasadnutí v rôznych vnútroštátnych profesijných združeniach, po druhé v určovaní a koordinácii zvyšovania cien pri príležitosti osobitných udalostí, ako zvýšenie cien surovín, zavedenie eura, ako aj zavedenie mýtneho a po tretie v prezradení a vo výmene citlivých obchodných informácií. Komisia okrem toho konštatovala, že k určovaniu cien v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva dochádzalo v ročných cykloch. V tomto rámci výrobcovia určovali svoje cenníky, ktoré obvykle zostávali platné počas jedného roka a slúžili ako základ pre obchodné vzťahy s veľkoobchodníkmi.

10 Výrobky, ktorých sa týka sporné rozhodnutie, sú kúpeľňové doplnky a príslušenstvo patriace do jednej z troch podskupín týchto výrobkov: vodovodné batérie, sprchové kúty a príslušenstvo, ako aj keramika (ďalej len „tri podskupiny výrobkov“).

11 Pokiaľ ide o protisúťažné postupy, ktoré sa odohrávali najmä v Taliansku, údajne sa uplatňovali v rámci dvoch neformálnych skupín. Prvá z nich sa nazýva „Euroitalia“ a bola vytvorená z podnikov, medzi ktoré patrí aj odvolateľka, ktoré sa stretávali dvakrát až trikrát do roka v období od júla 1992 do októbra 2004. V rámci tejto skupiny, ktorá bola vytvorená po tom, ako nemeckí výrobcovia vstúpili na taliansky trh, sa výmena informácií netýkala len vodovodných batérií, ale aj keramiky. Druhá neformálna skupina podnikov nazvaná „Michelangelo“ tiež zahŕňala odvolateľku a stretla sa viackrát v období od konca roka 1995 alebo začiatku roka 1996 do 25. júla 2003. Diskusia na týchto stretnutiach sa týkala širokej škály kúpeľňových výrobkov, najmä vodovodných batérií a keramiky.

12 Pokiaľ ide o účasť odvolateľky na stretnutiach uvedených dvoch neformálnych skupín, Komisia poukázala na to, že aj keď odvolateľka spochybňuje, že zosúladené postupy možno právne kvalifikovať ako kartel, pripúšťa, že sa zúčastnila na nevhodných diskusiách so svojimi konkurentmi. Okrem toho bez ohľadu na skutočnosť, či odvolateľka uplatnila alebo neuplatnila dotknuté zvyšovanie cien, plnila aktívnu úlohu pri organizácii stretnutí a v diskusiách na nich.

13 Pokiaľ ide o účasť dotknutých podnikov na konštatovanom porušení, Komisia uviedla, že neexistuje dostatok dôkazov umožňujúcich prijať záver, že odvolateľka, ako aj ostatné talianske podniky zúčastňujúce sa na stretnutiach Euroitalia a Michelangelo si boli vedomé spoločného plánu.

14 Komisia preto v článku 1 ods. 5 bode 18 sporného rozhodnutia konštatovala, že odvolateľka sa zúčastnila na porušení spojenom s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom na talianskom území v období od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004.

15 V článku 2 ods. 17 napadnutého rozhodnutia Komisia uložila odvolateľke pokutu 3 996 000 eur.

16 Pri stanovovaní výšky tejto pokuty vychádzala Komisia z usmernení z roku 2006.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

17 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 8. septembra 2010 podala odvolateľka žalobu, ktorou sa domáhala zrušenia sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týka, a subsidiárne zníženia pokuty, ktorá jej bola uložená.

18 Na podporu svojej žaloby odvolateľka predložila tri žalobné dôvody, pričom prvý z nich sa týkal chýb Komisie pri určení relevantného trhu, druhý sa vzťahoval na skutočnosť, že Komisia nesprávne usúdila, že dotknuté postupy sú porušením článku 101 ZFEÚ, a tretí sa zakladal na chybách a porušeniach, ktorých sa Komisia dopustila pri výpočte výšky pokuty.

19 Všeobecný súd v prvom rade rozhodol o návrhoch týkajúcich sa zrušenia sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týkalo odvolateľky, a uvedené žalobné dôvody zamietol, s výnimkou časti tretieho žalobného dôvodu týkajúceho sa odôvodnenia Komisie v súvislosti s koeficientmi „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“. V tejto súvislosti Všeobecný súd v bode 119 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia dvakrát vychádzala z nesprávneho posúdenia, keď uplatňovanie koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % odôvodnila skutočnosťou, že odvolateľka sa podieľala na jedinom porušení vzťahujúcom sa na územie šiestich členských štátov a troch podskupín výrobkov.

20 Všeobecný súd však v bodoch 138 až 140 napadnutého rozsudku usúdil, že tieto nesprávne posúdenia nevedú k zrušeniu článkov sporného rozhodnutia, ktorých sa týkajú návrhy na čiastočné zrušenie tohto rozhodnutia.

21 V bode 141 napadnutého rozsudku preto tieto návrhy zamietol.

22 Pokiaľ ide v druhom rade o návrhy prednesené subsidiárne, ktoré sa týkajú zrušenia alebo zníženia výšky pokuty uloženej odvolateľke, Všeobecný súd ich v bode 152 napadnutého rozsudku tiež zamietol.

23 V tejto súvislosti Všeobecný súd vykonávajúci svoju neobmedzenú súdnu právomoc usúdil, že bez ohľadu na chyby, ktorých sa dopustila Komisia, tak ako boli konštatované v bode 119 tohto rozsudku, koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % sú vzhľadom na všetky relevantné okolnosti v prejednávanej veci v celom rozsahu odôvodnené.

24 Všeobecný súd preto zamietol žalobu v celom rozsahu.

Návrhy účastníkov konania

25 Odvolateľka navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom Všeobecný súd zamietol žalobu,

— zrušil alebo znížil pokutu v rámci svojej neobmedzenej súdnej právomoci a definitívne rozhodol v spore a

— uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

26 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie a

— uložil odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

27 Na podporu svojho odvolania odvolateľka uvádza dva odvolacie dôvody. Prvý odvolací dôvod je založený na porušení práva Únie v súvislosti s výpočtom pokuty, ktorá jej bola uložená. Druhý odvolací dôvod spočíva v tom, že Všeobecný súd pri výpočte tejto pokuty nezohľadnil poľahčujúce okolnosti.

O prvom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

28 Vo svojom prvom odvolacom dôvode, ktorý sa vzťahuje na body 118, 120 až 124, 127 a 128 napadnutého rozsudku, odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd porušil právo Únie pri preskúmaní výpočtu pokuty, ktorá jej bola uložená, a to jednak nesprávnym preskúmaním závažnosti dotknutého porušenia a jednak porušením kontradiktórnosti konania, ako aj povinnosti odôvodnenia. Konkrétne Všeobecný súd porušil článok 23 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1/2003, ako aj zásady osobnej zodpovednosti, proporcionality a rovnosti zaobchádzania pri uplatnení sankcií v oblasti boja proti kartelom.

29 Odvolateľka uvádza, že Všeobecný súd v bode 118 napadnutého rozsudku uviedol predpoklad, že dotknuté porušenie, ktoré sa vzťahovalo na územie šiestich členských štátov a na tri podskupiny výrobkov, sa nemôže z hľadiska závažnosti považovať za rovnaké, ako bolo porušenie na území jedného členského štátu týkajúce sa dvoch podskupín výrobkov. Všeobecný súd tiež v bodoch 120, 127 a 128 napadnutého rozsudku oprávnene pripomenul rozsah zásady proporcionality, ako aj zásady rovnosti zaobchádzania. Na základe týchto tvrdení mal Všeobecný súd v rámci svojej neobmedzenej súdnej právomoci znížiť uloženú pokutu, aby sa zohľadnil nižší stupeň závažnosti účasti odvolateľky na vytýkanom porušení. Všeobecný súd však najprv v bode 119 napadnutého rozsudku konštatoval, že Komisia sa dvakrát dopustila nesprávneho posúdenia pri preskúmaní koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, a následne potvrdil výšku pokuty, čo je úplne nelogické a v rozpore s odôvodnením tohto rozsudku.

30 Okrem toho takéto odôvodnenie porušuje zásady proporcionality, rovnosti zaobchádzania a individualizácie trestov, a to najmä v súvislosti s konaním podnikov, ktoré majú sídlo mimo Talianska a na ktoré sa uplatnila rovnaká multiplikačná sadzba 15 %, hoci porušili pravidlá hospodárskej súťaže na území dotknutých šiestich členských štátov a v súvislosti s troma podskupinami výrobkov.

31 Komisia sa na úvod domnieva, že prvý odvolací dôvod je neprípustný, keďže odvolateľka nekritizuje tú časť napadnutého rozsudku, v ktorej Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci prepočítal pokutu. Na účely tohto odvolania je pritom práve táto časť jedinou relevantnou časťou. Odvolateľka odkazuje len na tie body uvedeného rozsudku, ktoré sa týkajú preskúmania zákonnosti. Okrem toho nesprávne právne posúdenie, ktorého sa Všeobecný súd údajne dopustil pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci, je aj naďalej nejasné. Odvolateľka poukazuje na zásady proporcionality, rovnosti zaobchádzania a individualizácie trestov len abstraktne a všeobecne. Aby však mohlo byť odvolanie prípustné, majú sa v ňom presne uviesť právne tvrdenia na podporu návrhu na zrušenie. Okrem toho z judikatúry vyplýva, že Súdnemu dvoru neprináleží nahrádzať Všeobecný súd a rozhodnúť pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci o výške pokuty okrem prípadu, že by táto výška bola nielen neprimeraná, ale aj nadmerná, ba dokonca disproporčná.

32 Pokiaľ ide o podstatu tohto odvolacieho dôvodu, Komisia subsidiárne tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 146 až 150 napadnutého rozsudku analyzoval všetky dôvody, ktoré ho viedli k tomu, že v prejednávanej veci určil koeficient vo výške 15 % za závažnosť porušenia a dodatočnú sumu.

33 Komisia najmä zdôrazňuje, že koeficient vo výške 15 % je pre dotknuté porušenie minimálnym koeficientom. V tejto súvislosti však dodáva, že na rozdiel od konštatovania Všeobecného súdu sa závažnosť takéhoto porušenia nevyhnutne nelíši podľa toho, či sa kartel týka dvoch alebo troch druhov výrobkov alebo sa vzťahuje na šesť členských štátov, a nie na jeden členský štát, keďže ide o závažné porušenia z hľadiska cieľa článku 101 ZFEÚ, ktorý má chrániť hospodársku súťaž ako takú. Okrem toho Komisia konštatuje, že rozdiely, na ktoré Všeobecný súd poukazuje v bode 114 napadnutého rozsudku, medzi odvolateľkou, ktorá sa zúčastnila na porušení iba v Taliansku a iba v súvislosti s dvoma z troch podskupín výrobkov, na jednej strane, a ostatnými účastníkmi kartelu, ktorí sa na porušení zúčastnili na území šiestich členských štátov a v súvislosti s troma podskupinami výrobkov, na strane druhej, sa už prejavili v rozdielnych hodnotách obratu, ktoré sú základom výpočtu pokút. Okrem toho úloha odvolateľky nebola sekundárna. Jej účasť na dotknutom porušení v tejto súvislosti trvala 12 rokov a pri výpočte pokuty boli primerane zohľadnené faktory ako počet obyvateľov a hrubý domáci produkt (HDP) v Taliansku. Preto nedošlo k porušeniu zásady rovnosti zaobchádzania.

34 Odvolateľka sa v každom prípade nemôže vo svoj prospech odvolávať na potenciálnu protiprávnosť, ktorá vznikla pri výpočte pokuty a zvýhodnila ostatných účastníkov dotknutého kartelu.

Posúdenie Súdnym dvorom

35 Na úvod je teda potrebné odmietnuť námietku neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia.

36 Z písomností totiž vyplýva, že Zucchetti Rubinetteria v podstate tvrdí, že Všeobecný súd porušil zásady proporcionality, rovnosti zaobchádzania a individualizácie trestov, keďže nepristúpil k opätovnému preskúmaniu pokuty po tom, ako v bode 119 napadnutého rozsudku konštatoval dva prípady nesprávneho posúdenia, ktorých sa dopustila v rámci výpočtu pokuty Komisia. Odvolanie tak umožňuje dostatočne jasne a presne identifikovať nesprávne právne posúdenie, ktorým je poznačený napadnutý rozsudok.

37 Prvý odvolací dôvod je preto prípustný.

38 Pokiaľ ide o podstatu prvého odvolacieho dôvodu, ktorý je založený na tom, že Všeobecný súd porušil pri výpočte pokuty zásady osobnej zodpovednosti, proporcionality a rovnosti zaobchádzania, treba po prvé pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorá je zakotvená v článkoch 20 a 21 Charty základných práv Európskej únie. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že táto zásada vyžaduje, aby sa v porovnateľných situáciách nepostupovalo rozdielne a v rozdielnych situáciách rovnako, ak takýto postup nie je objektívne odôvodnený. Po druhé z ustálenej judikatúry Súdneho dvora takisto vyplýva, že pokiaľ ide o určenie výšky pokuty, uplatnenie rôznych metód výpočtu nemôže viesť k diskriminácii medzi podnikmi, ktoré sa zúčastnili na karteli alebo na zosúladenom postupe v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ. Po tretie však Súdny dvor opakovane rozhodol, že skoršia rozhodovacia prax Komisie neslúži ako právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže a že rozhodnutia v iných veciach majú výlučne orientačný charakter, pokiaľ ide o existenciu diskriminácie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júla 2013, Ziegler/Komisia, C-439/11 P, EU:C:2013:513, body 132 až 134).

39 Ďalej z ustálenej judikatúry v prvom rade vyplýva, že úloha dohľadu, ktorú Komisii zverujú článok 105 ods. 1 a článok 106 ZFEÚ, nezahŕňa len povinnosť vyšetrovať a stíhať jednotlivé porušenia, ale rovnako obsahuje aj povinnosť uskutočňovať všeobecnú politiku s cieľom uplatňovať vo veciach hospodárskej súťaže zásady stanovené Zmluvami a v tomto zmysle usmerňovať správanie podnikov. Uvedená politika hospodárskej súťaže je typická širokou mierou voľnej úvahy Komisie, najmä pokiaľ ide o určenie výšky pokút (pozri v tomto zmysle rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, EU:C:2005:408, body 170 a 172).

40 V druhom rade je na účely určenia pokuty potrebné zohľadniť závažnosť a dobu trvania porušovania, z čoho vyplýva povinnosť zohľadniť legislatívny a hospodársky kontext dotknutého porušenia, povahu obmedzení hospodárskej súťaže, ako aj počet a veľkosť predmetných podnikov (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, EU:C:1975:174, bod 612).

41 V treťom rade je potrebné vziať do úvahy všetky okolnosti, ktoré môžu mať význam pri posúdení závažnosti porušenia, ako aj správanie podniku v priebehu správneho konania (rozsudok z 11. januára 1990, Sandoz prodotti farmaceutici/Komisia,C-277/87, EU:C:1990:6, bod 27).

42 Vo štvrtom rade je na účely určenia závažnosti porušenia potrebné zohľadniť veľké množstvo skutočností, ktorých povaha a význam sa líšia podľa typu dotknutého porušenia a jeho osobitných okolností. Medzi tieto skutočnosti v závislosti od jednotlivých prípadov patria správanie každého podniku, úloha, ktorú každý z nich hrá pri vytvorení kartelu, objem a hodnota tovarov, na ktoré sa porušenie vzťahuje, ako aj veľkosť a hospodárska sila podniku a v dôsledku toho vplyv, ktorý tento podnik môže uplatňovať na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, EU:C:1983:158, bod 120; z 9. novembra 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Komisia, 322/81, EU:C:1983:313, bod 111, ako aj z 11. júla 2013, Gosselin Group/Komisia, C-429/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:463, body 89 a 90).

43 Napokon konštatovať, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia z dôvodu neprimeranej výšky pokuty, môže Súdny dvor len vtedy, ak dospeje k záveru, že výška sankcie je nielen neprimeraná, ale aj nadmerná, ba dokonca disproporčná (rozsudok z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, EU:C:2012:738, bod 126).

44 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bodoch 145 až 150 napadnutého rozsudku analyzoval dôsledky, ktoré je potrebné vyvodiť z jeho konštatovania v bode 119 rovnakého rozsudku, že Komisia pri výpočte pokuty jednak dospela k nesprávnemu záveru, že odvolateľka sa zúčastnila na vytýkanom porušení na území šiestich členských štátov a v súvislosti s troma podskupinami výrobkov a jednak vykonala dve nesprávne posúdenia, keď na uvedenej účasti založila uplatnenie koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %.

45 V bode 145 napadnutého rozsudku Všeobecný súd predovšetkým konštatoval, že sa pri výkone svojej neobmedzenej súdnej právomoci bude inšpirovať usmerneniami z roku 2006. Následne v bode 146 uvedeného rozsudku pripomenul, že koeficienty uplatniteľné na predmetný typ porušenia sú v súlade so zásadou proporcionality v rozmedzí od 0 % do 30 %, pokiaľ ide o koeficient „závažnosti porušenia“ a v rozmedzí od 15 % do 25 %, pokiaľ ide o koeficient „dodatočnej sumy“. Napokon Všeobecný súd v bode 147 napadnutého rozsudku, v ktorom v podstate zopakoval konštatovania uvedené v bodoch 118 a 128 tohto rozsudku, uviedol, že porušenie vzťahujúce sa na tri podskupiny výrobkov v šiestich členských štátoch je z dôvodu svojho geografického rozsahu a počtu podskupín výrobkov závažnejšie ako porušenie, na ktorom sa podieľala odvolateľka.

46 Okrem toho Všeobecný súd v bode 148 napadnutého rozsudku poukázal na to, že skutočnosť, že podnikom, ktoré sa podieľajú na jedinom porušení vzťahujúcom sa na šesť členských štátov a tri podskupiny výrobkov, mala byť uložená pokuta vypočítaná na základe koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ktoré sú vyššie ako koeficienty použité na sankcionovanie odvolateľky, nemôže odôvodniť, aby jej Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej súdnej právomoci uložil pokutu, ktorej výška by nebola dostatočne odstrašujúca vzhľadom na závažnosť porušenia, na ktorom sa podieľala. Preto Všeobecný súd v bode 149 uvedeného rozsudku konštatoval, že koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % sú primerané, vzhľadom na úvahy uvedené v bode 148 rovnakého rozsudku, ako aj na usmernenia z roku 2006.

47 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že ako v podstate uvádza Komisia, dôvody uvedené v bodoch 118 a 128, ako aj v bodoch 147 a 148 napadnutého rozsudku, podľa ktorých po prvé porušenie vzťahujúce sa na tri podskupiny výrobkov v šiestich členských štátoch je závažnejšie ako porušenie, na ktorom sa podieľala odvolateľka na území jediného členského štátu a len vo vzťahu k dvom podskupinám výrobkov, a po druhé podnikom podieľajúcim sa na tomto prvom porušení mala byť z toho dôvodu uložená pokuta vypočítaná na základe koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ktoré sú vyššie ako koeficienty použité na sankcionovanie odvolateľky, sú poznačené nesprávnym právnym posúdením.

48 Aj keď na posúdenie závažnosti porušenia, a následne na stanovenie výšky pokuty, ktorá má byť uložená, je možné zohľadniť najmä geografický rozsah tohto porušenia a počet výrobkov, na ktoré sa porušenie vzťahuje, len skutočnosť, že isté porušenie pokrýva väčší geografický rozsah a vyšší počet výrobkov ako iné, nemusí sama osebe nevyhnutne znamenať, že prvé z týchto porušení posúdené ako celok, a osobitne vzhľadom na jeho povahu, musí byť kvalifikované ako závažnejšie než druhé z nich, a teda odôvodňuje vyššie koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, než aké sú použité na výpočet pokuty uloženej za druhé z uvedených porušení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 178).

49 Treba však pripomenúť, že ak odôvodnenie rozsudku Všeobecného súdu vykazuje porušenie práva Únie, ale jeho výroková časť sa napriek tomu zdá byť dôvodná z iných právnych dôvodov, takéto porušenie nemôže viesť k zrušeniu tohto rozhodnutia a je potrebné nahradiť odôvodnenia rozsudku

(pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júna 1992, Lestelle/Komisia, C-30/91 P, EU:C:1992:252, bod 28, ako aj z 9. septembra 2008, FIAMM a i./Rada a Komisia, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 187 a citovanú judikatúru).

50 Je preto potrebné určiť, či nesprávne právne posúdenie, ktorého sa dopustil Všeobecný súd, môže spôsobiť zrušenie napadnutého rozsudku.

51 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že základná výška pokuty zahŕňa sumu vyplývajúcu zo závažnosti porušenia a dodatočnú sumu.

52 Suma vyplývajúca zo závažnosti porušenia sa určuje podľa percentuálneho podielu vo výške 0 % až 30 % z hodnoty relevantných predajov dotknutého podniku počas posledného roka jeho účasti na karteli. Uvedená hodnota je preto iná v prípade každého podniku, ktorý sa na vytýkanom porušení zúčastnil.

53 Ako Komisia správne uviedla v odôvodnení 1220 sporného rozhodnutia, na účely stanovenia koeficientu „závažnosti porušenia“ je potrebné zohľadniť najmä povahu vytýkaného porušenia.

54 Ako pritom Všeobecný súd zdôraznil v bode 104 napadnutého rozsudku, kartel, ktorého cieľom je koordinácia cien, patrí svojou povahou medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže. Preto nie je možné Komisii a Všeobecnému súdu vytýkať, že sa dopustili nesprávneho právneho posúdenia, keď v súvislosti s takýmto porušením stanovili sadzbu koeficientu „závažnosti porušenia“ vo výške 15 % a dospeli k záveru, že takáto sadzba je v súlade so zásadou proporcionality.

55 Okrem toho, pokiaľ ide o koeficient „dodatočnej sumy“, ako Komisia uviedla v odôvodneniach 1224 a 1225 sporného rozhodnutia, koeficient vo výške 15 % je minimálnou sadzbou stanovenou v usmerneniach z roku 2006. Z toho vyplýva, že stanovená sadzba je pre odvolateľku najpriaznivejšia možná vzhľadom na stupnicu určenú v uvedených usmerneniach.

56 Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že k požadovanej diferenciácii výšok pokút v zmysle zásady rovnosti zaobchádzania medzi podnikmi, vzhľadom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú Komisia má pri výpočte pokuty, nemusí nevyhnutne dôjsť pri stanovovaní koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“, ale rozdiely a okolnosti, ktoré sú charakteristické pre dotknuté podniky môžu byť prípadne zohľadnené v inom štádiu stanovenia pokuty, ako napríklad v kontexte úpravy základnej výšky podľa poľahčujúcich a priťažujúcich okolností na základe bodov 28 a 29 usmernení z roku 2006 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júla 2013, Gosselin Group/Komisia, C-429/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:463, body 96 až 100, ako aj z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, body 104 a 105) alebo v kontexte hodnoty predaja, z ktorej sa vychádza pri stanovení základnej výšky pokuty, keďže táto hodnota pri každom zúčastnenom podniku odzrkadľuje význam jeho účasti na dotknutom porušení v súlade s bodom 13 usmernení z roku 2006.

57 Ako totiž Súdny dvor už konštatoval, uvedený bod usmernení má za cieľ vziať ako východiskový bod na stanovenie pokuty uloženej podniku sumu, ktorá odráža hospodársku dôležitosť porušenia a podiel podniku na tomto porušení (pozri rozsudok z 11. júla 2013, Team Relocations a i./Komisia, C-444/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:464, bod 76).

58 Z toho vyplýva, že vzhľadom na to, že je nepochybné, že základná výška pokuty uloženej odvolateľke bola stanovená, ako vyplýva z odôvodnenia 1219 sporného rozhodnutia, podľa hodnoty predaja, ktorý odvolateľka uskutočnila na talianskom území, Všeobecný súd mohol bez porušenia zásady rovnosti zaobchádzania v bode 149 napadnutého rozsudku stanoviť na účely výpočtu pokuty, ktorá mala byť odvolateľke uložená, koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %, ktorá je rovnaká ako v prípade podnikov zúčastnených na jedinom porušení vzťahujúcom sa na tri podskupiny výrobkov a šesť členských štátov.

59 Preto je potrebné prostredníctvom nahradenia odôvodnenia zamietnuť tvrdenie založené na tom, že Všeobecný súd nevyvodil nijaký dôsledok z konštatovaní v bode 119 napadnutého rozsudku a porušil tak zásady proporcionality a rovnosti zaobchádzania.

60 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prvý odvolací dôvod sa musí zamietnuť ako nedôvodný.

O druhom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

61 V druhom odvolacom dôvode odvolateľka v podstate tvrdí, že odôvodnenie, ktorým Všeobecný súd v bode 150 napadnutého rozsudku odmietol jej tvrdenia prednesené proti odmietnutiu Komisie znížiť jej podľa bodu 29 usmernení z roku 2006 pokutu z dôvodu, že v rámci dotknutého porušenia zohrávala len malú úlohu, je nesprávne.

62 V tejto súvislosti Všeobecný súd nesprávne konštatoval, že odvolateľka nepreukázala, že jej úloha v rámci dotknutého porušenia bola malá, keďže samotná Komisia uznala v spornom rozhodnutí ústrednú úlohu, ktorú hrali niektoré iné podniky v rámci konštatovaných protiprávnych postupov. V rozpore s tvrdením Komisie a Všeobecného súdu rozdielna alebo malá úloha, ktorú odvolateľka zohrávala, ako aj rozdielny stupeň závažnosti účasti na dotknutom porušení sa neodrážajú v hodnote predaja dotknutých výrobkov, ktorá je základom výpočtu pokuty uloženej odvolateľke, keďže táto hodnota predstavuje jednoduché vyjadrenie kvantitatívneho parametru a nie je nijako spojená s kvalitatívnou hodnotou konania dotknutých podnikov.

63 Z toho podľa odvolateľky vyplýva, že vzhľadom na to, že Komisia a Všeobecný súd pristupovali rovnako k situáciám, ktoré boli v skutočnosti úplne odlišné, keďže úloha odvolateľky v kolúzii nemohla byť považovaná za rovnakú, aká bola úloha ostatných podnikov, ktoré stáli pri vytvorení zosúladených postupov, boli zjavne porušené zásady rovnosti zaobchádzania a osobnej povahy zodpovednosti.

64 Podľa Komisie musí byť druhý odvolací dôvod zamietnutý ako neprípustný alebo irelevantný. Tento odvolací dôvod sa týka výlučne skutkových otázok a jeho cieľom je len opätovné preskúmanie skutkových okolností. Odvolateľka nijako nevysvetlila, ako Všeobecný súd podľa nej skreslil, tak ako zrejme tvrdí, skutkové okolnosti. Uvedený odvolací dôvod je v každom prípade príliš vágny a nepresný, aby mohol byť prijatý.

65 Pokiaľ ide subsidiárne o podstatu druhého odvolacieho dôvodu, Komisia poukazuje na to, že Všeobecný súd v bodoch 133 až 140 a 150 napadnutého rozsudku po analýze sporného rozhodnutia konštatoval, že na odvolateľku nemožno uplatniť nijakú poľahčujúcu okolnosť. Navyše zohľadnenie takýchto okolností nie je automatické a odvolateľka nepreukázala svoj predpoklad, že v dotknutom karteli zohrávala len pasívnu a konformnú úlohu. V každom prípade však nemožno tvrdiť, že úloha odvolateľky bola pasívna, keďže sa na protisúťažných postupoch zúčastňovala nepretržite a vytrvalo a ako konštatoval Všeobecný súd v bode 52 a nasl. napadnutého rozsudku, mala prospech z informácií získaných ostatnými účastníkmi kartelu.

66 Komisia okrem toho uvádza, že aj keby bola argumentácia odvolateľky dôvodná, bola by v každom prípade irelevantná, keďže aj keby sa na odvolateľku uplatnil koeficient vo výške 14 %, pokuta, ktorá jej bola uložená, by sa neznížila, pretože jej výška vypočítaná podľa tohto koeficientu by sa v každom prípade nachádzala nad hornou hranicou 10 % obratu odvolateľky.

Posúdenie Súdnym dvorom

67 Svojím druhým odvolacím dôvodom odvolateľka v podstate spochybňuje odôvodnenie, v ktorom Všeobecný súd v bode 150 napadnutého rozsudku zamietol tvrdenia, ktoré predniesla proti odmietnutiu Komisie priznať jej zníženie pokuty z dôvodu, že v rámci porušenia zohrávala len malú úlohu.

68 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s článkom 256 ods. 1 druhým pododsekom ZFEÚ a článkom 58 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa odvolanie obmedzuje na právne otázky. Posúdenie rozhodujúcich skutkových okolností, ako aj hodnotenie predložených dôkazov je teda vo výlučnej právomoci Všeobecného súdu. Posúdenie týchto skutkových okolností a dôkazov nezakladá, s výnimkou prípadu ich skreslenia, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdneho dvora v rámci odvolania (pozri najmä uznesenie z 11. júna 2015, Faci/Komisia, C-291/14 P, neuverejnené, EU:C:2015:398, bod 31 a citovanú judikatúru, ako aj v tomto zmysle rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 46 a citovanú judikatúru). Takéto skreslenie však musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkových okolností a dôkazov (pozri najmä uznesenie z 11. júna 2015, Faci/Komisia, C-291/14 P, neuverejnené, EU:C:2015:398, bod 32 a citovanú judikatúru).

69 V prejednávanej veci odvolateľka na základe argumentácie o tom, že Všeobecný súd údajne nedodržal zásady rovnosti zaobchádzania a osobnej povahy zodpovednosti, v skutočnosti vo svojom odvolaní smeruje k tomu, aby Súdny dvor vykonal nové preskúmanie dokumentov v spise, a najmä otázky, či sa odvolateľka aktívne podieľala na uplatňovaní vytýkaných protiprávnych postupov, ako to Všeobecný súd konštatoval v bode 150 napadnutého rozsudku.

70 Keďže odvolateľka nepoukázala na zjavné skreslenie skutkových okolností alebo dôkazov ani ho nepreukázala, druhý odvolací dôvod je zjavne neprípustný.

71 Keďže ani jednému z odvolacích dôvodov, ktoré vzniesla odvolateľka, nebolo vyhovené, je namieste zamietnuť odvolanie v celom rozsahu.

O trovách

72 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania.

73 Podľa článku 138 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku uplatniteľného na odvolacie konanie na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla uložiť odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania a odvolateľka nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Zucchetti Rubinetteria SpA je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy